

**СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ**

СРП

**БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs**

У сусрет 5. октобру – Светском дану учитеља
ОПОРАВАК ПОЧИЊЕ СА УЧИТЕЉИМА

На Светски дан учитеља – 5. октобар, стотине хиљада ученика, родитеља и синдикалних активиста ће широм света одати признање свим образовним посленицима који утичу на кризу, директно или индиректно, који су укључени у хуманитарне акције око санирања последица земљотреса на Хаитију и у Кини, поплава у Индији и Пакистану, пожара у Русији,... односно оним људима који су на различите начине укључени у решавање последица светске економске кризе која разара бројне светске економије или их гура у банкрот, при чему ће указати на улогу наставника и других запослених у образовним системима у друштвеном, економском и интелектуалном опоравку и обнови. Синдикати, њих више од **400**, у више од **170** земаља (и територија) света ће тог дана наставити борбу да се свој деци света, али и одраслима, пружи шанса за Квалитетно образовање за све и да им кроз стечене квалификације нађе излаз из беде и назадњаштва.

Ово је прилика да се доносиоци одлука упозоре на кризу која погађа све образовне системе и који су евидентно у кризи због недовољног издвајања за ову делатност, пошто се у већини земаља образовање и даље третира као роба или као скупа играчка. Међутим, постоји излаз за школство и у ширем смислу јавне услуге, јер у нити једној варијанти деца и/или учитељи не би требали да испаштају за банкарске авантуре које су свет и гурнуле у кризу која траје и чији се крај, надамо се, назире.

Синдикати учитеља се боре за будућност у којој ће реални порези, а не брутални намети, условљавати буџетске приливе, али и за део који им припада из тих буџета. Што се тиче српских учитеља, тај део је непристојно низак и неопходно га је бар вратити на пређашњи ниво. Међутим, чини се да српски доносиоци одлука немају храбрости, или бар онај део одговорности који имају њихове колеге широм света, и које за образовање издвајају малтене дупло већи део „националног колача“, названог БДП.

За разлику од „социјално одговорне“ Владе Републике Србије, напори просветних синдиката у свету нису толико јалови, а видљиви су и успеси попут оних које су постигли синдикати унутар Европске уније и **USA**. Тако су, нпр. Америчка федерација учитеља (**AFT**) и Национална образовна асоцијација помогле да Влада **USA** „убризга“ **10** милијарди долара у школе и на тај начин сачува више од **160.000** радних места, која су била угрожена буџетским резевима. Ова победа и други примери где су национални синдикати успели је резултат ангажовања чланства тих синдиката и мобилисања јавног мњења у подршци квалитетном јавном образовању. За разлику од ових позитивних примера, наша стварност је потпуно другачија, рекли би чак суморна, пошто

доносиоци одлука немају храброст да систем учине рационалним, већ га доводе до могућности да се сам уруши. На једној страни декларативно су против отпуштања радника, а на другој све мање издвајају за њихово сервисирање. У том непринципијелном поступку који своје утемељење налази у политичкој прагматичности, иде се толико далеко да се због необезбеђивања средстава за отпремнине и даље запосленима исплаћују пуне зараде, иако немају нити један час, на део норме уводе нови извршиоци и плаћају доприноси и порези у пуном износу иако се то могло завршити прерасподелом унутар постојећих радника у школама, необезбеђивање квалитетног социјалног програма за оне који би хтели да напусте делатност, потпуног хаоса у увођењу нових профила и занимања, нерешавања ничега по питању мреже школа, питању преноса власништва над школским објектима и финансирања на локални ниво, „социјално одговорна“ Влада купује тренутни мир и припрема се за још једне изборе, а не ради оно што би требало – успоставља реално одржив и друштву примерен образовни систем.

Стога о овоме, а и свим другим проблемима просветни радници треба да проговоре, и не само на Светски дан учитеља већ одмах и увек, јер управо у томе их подржава и охрабрује и Интернационала образовања, као и највећи светски синдикати запослених у просвети, а при томе заступајући Миленијумске развојне циљеве и Миленијумске развојне циљеве у образовању, укључујући и Образовање за све. Ова стална кампања нема за циљ да по сваку цену сачува сва радна места у јавном сектору, већ да системе учини рационалним и одрживим, а да се истовремено достигне равноправнији и квалитетнији живот радничких породица широм света, које толико много зависе од доступности квалитетних јавних услуга, као што су: брига о здрављу, јавни превоз или/и образовање.

Стога треба мобилисати све снаге, активисте и чланове организовати и подсетити, како би „притисли“ националне владе и натерали их да прихвате идеје које обезбеђују пристојне услове за рад образовних установа, а да извршиоцима и носиоцима послова у образовању обезбеде пристојне плате и боље услове за рад. Позивамо све да нам се на овом путу придруже.

Београд, 28.09.2010.год.

проф. Хаци Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС и НСПРВ

